

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Θεσμοί πιο ισχυροί από πρόσωπα

Το σκορ μέχρι τώρα είναι ξεκάθαρο, 2-0, στο ματς μεταξύ αμερικανικού κατεστημένου και θεσμών εναντίον Τραμπ. Η αμερικανική Δημοκρατία έχει κτιστεί πάνω στα θεμέλια των δικλίδων ασφαλείας, τα περίφημα checks and balances. Οι ιδρυτές της ήθελαν να αποφύγουν τις επιπτώσεις ενός παντοδύναμου προέδρου, που δεν θα έδινε λογαριασμό σε κανέναν. Ο Ντόναλντ Τραμπ εγκαινίασε τη θητεία του με μια προφανή διάθεση αγνόησης των κανόνων του παιχνιδιού, αλλά και θεσμών που έχουν αντέξει δεκαετίες. Κανείς, για παράδειγμα, δεν μπορούσε να διανοηθεί ότι στο «ιερό» τραπέζι του Εθνικού Συμβουλίου Ασφαλείας δεν θα κάθονταν ο αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων και ο διοικητής των μυστικών υπηρεσιών της χώρας και πως τη θέση τους θα έπαιρνε ένας ακραίος πολιτικός σύμβουλος.

Πολύ γρήγορα, όμως, άρχισε η αντεπίθεση των θεσμών και του βαθέος κράτους, που δεν

λειτούργουσε ποτέ με κομματικά κριτήρια. Η απόφαση των δικαστηρίων για την απαγόρευση εισόδου των υπηκόων επτά χωρών ήταν το πρώτο μεγάλο χτύπημα. Ο ένας ομοσπονδιακός δικαστής που έλαβε την πρώτη κρίσιμη απόφαση είχε προταθεί από τον Μπους και είχε γίνει ομόφωνα αποδεκτός από τη Γερουσία. Κανείς δεν μπορούσε να μιλήσει για κομματικό παιχνίδι. Ο θεσμός της Δικαιοσύνης λειτούργησε όπως έπρεπε.

Ακολούθησε η υπόθεση Φλιν, που οδήγησε στην παραίτηση του περιθωριακού στρατηγού που είχε αναλάβει το νευραλγικό πόστο του συμβούλου Εθνικής Ασφαλείας. Πολλοί πρόεδροι αναγκάστηκαν να διώξουν τους επιτελάρχες τους ή τους συμβούλους Εθνικής Ασφαλείας. Ποτέ όμως τόσο νωρίς και με αυτούς τους όρους.

Ο πρόεδρος Τραμπ πρέπει να βρίσκεται σε σοκ. Είναι προφανές ότι δεν ελέγχει το παιχνί-

δι και πως το επιτελείο του δεν ξέρει καν πώς παίζεται. Ήδη δείχνει να απομακρύνεται από τις ακραίες προεκλογικές θέσεις του σε σχέση με την Κίνα ή το ΝΑΤΟ. Οι έμπειροι υπουργοί του και τα ισχυρά οικονομικά συμφέροντα τον προσγειώνουν στην πραγματικότητα.

Ελλοχεύει πάντοτε ο κίνδυνος ενός ατυχήματος. Ηγέτες όπως ο Πούτιν ενδέχεται να θελήσουν να δοκιμάσουν τον Τραμπ σε μια περίοδο αστάθειας και χάους στα νευραλγικά κέντρα αποφάσεων. Κάποιοι σύμβουλοι μπορεί, επίσης, να ανασύρουν το γνωστό σενάριο που θέλει έναν πρόεδρο να πηγαίνει σε πόλεμο για να ξεφύγει από τα αδιέξοδά του και να δείξει ότι έχει το χέρι σταθερά στο τιμόνι της χώρας. Ολα είναι ανοικτά. Το μόνο βέβαιο είναι ότι, προς το παρόν, οι θεσμοί κερδίζουν την παρτίδα και μοιάζουν να είναι σημαντικότεροι από τα πρόσωπα.

ΑΥΓΗ Καρτερός Θανάσης

Πάλι ο Στουρνάρας

Πήγε ο Στουρνάρας στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής. Και είπε πολλά και διάφορα. Ότι η οικονομία πάει σχετικά καλά, αλλά αν δεν κλείσει η αξιολόγηση αμέσως, καταστρεφόμαστε. Ότι δεν είναι και κακό να μειωθούν αφορολόγητο και συντάξεις. Ότι δεν πρέπει να πειράξουμε το εργασιακό καθεστώς, γιατί ευνοεί τις προσλήψεις - άρα να ξεχάσουμε τις συλλογικές συμβάσεις. Ότι πρέπει να υπάρξει ασυλία για τα τραπεζικά στελέχη που θα διαχειριστούν τα κόκκινα δάνεια. Κι ότι εν τέλει -σιγά μην δεν το έλεγε- θα γίνουμε Βόρεια Κορέα αν τολμήσουμε να σκεφτούμε τούτο ή το άλλο.

Στουρνάρας είναι, θα πείτε, αυτά θα έλεγε. Α, εδώ θα τα χαλάσουμε. Διότι Στουρνάρας είναι, όχι στουρνάρι. Ξέρει πως όσα λέει ρίχνουν νερό στον μύλο των πιο ακραίων από τους δανειστές. Ξέρει πως, όταν τα λέει σε μια τέτοια λεπτή στιγμή της διαπραγμάτευσης, σκάβει τον λάκκο της ελληνικής πλευράς. Ξέρει ποιοι ζητάνε -με το μαχαίρι στον λαιμό- να πληρώσει πάλι το πιο εύλωτο τμήμα της κοινωνίας τα σπασμένα. Όμως τα λέει. Και μην παραμθιάξετε ότι τα λέει ως τεχνοκράτης. Ως πολιτικός τα λέει. Ως αντιδραστικός πολιτικός, αν θέλετε. Ταξικά προκατειλημμένος έως κυνισμού. Με κάποια... essence Σόιμπλε.

Και ποιο είναι το ωραιότερο; Ο τρόπος με τον οποία τα ΜΜΕ εμφάνισαν τις δηλώσεις του. Στρογγυλεύοντας -ή και κρύβοντας- τις πιο αντιδραστικές τους αιχμές. Και δίνοντας έμφαση στην «εντολή» του να κλείσει αμέσως η αξιολόγηση. Και στην κινδυνολογία του. Για να βρεις τις απόψεις του για το αφορολόγητο και τις συντάξεις, πρέπει να σκάψεις πολύ και αν... Ακόμα και στην «Αυγή» βρίσκεις όλα τα θετικά που είπε για την οικονομία και λέξη για τα υπόλοιπα. Τα οποία θα βαρύνουν ασφαλώς στη διαπραγμάτευση και όχι υπέρ των ανθρώπων της δουλειάς, όπως υποστήριξε ο Τσακαλώτος στον Χατζηνικολάου.

Επιβεβαιώνεται έτσι ότι ο Στουρνάρας είναι ένα είδος διορισμένου μεν, αλλά πανίσχυρου τοποτηρητή. Με ασυλία που απολαμβάναν μόνο οι ελέω Θεού μονάρχες. Κι αν δεχτούμε ότι η κυβέρνηση είναι υποχρεωμένη να κάνει τα ξινά γλυκά, η προκλητική στήριξη της αντιδραστικής φλυαρίας -γλώσσα δεν βάζει μέσα- και της δραστηκής εξουσίας του από τους «άλλους», εγχώριους και εξωχώριους, επαναφέρει ένα παλιό ερώτημα: Ποιος κυβερνά αυτόν τον τόπο;

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ

ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Σιγοντάροντας την ευρωφοβία

Και ενώ σε πολλές χώρες της Ευρώπης ανεβαίνουν οι ακροδεξιοί και οι αντιδραστικοί ευρωσκεπτικιστές παίζοντας δυνατά το χαρτί της επιστροφής στο έθνος-κράτος και ασκώντας σκληρή κριτική στη γραφειοκρατία των Βρυξελλών γιατί αποφασίζει εις βάρος των λαών, ερήμην των λαών, έρχεται η Κομισιόν με μια έκθεσή της να τους σιγοντάρει. Η Λεπέν στη Γαλλία, ο Γκρίλο και η Λέγκα του Βορρά στην Ιταλία έχουν από προχτές άφθονο βούτυρο για να αλείψουν το ψωμί που θα προσφέρουν στους απελπισμένους και θυμωμένους Γάλλους και Ιταλούς ψηφοφόρους.

Η έκθεση της Κομισιόν προειδοποιεί τη Γαλλία ότι της έχει ξεφύγει το έλλειμμα και πρέπει να πάρει μέτρα γιατί αυτό επιτάσσει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης (η λέξη «ανάπτυξη» μπήκε στον τίτλο για να κρατηθούν τα προσχήματα). Προσθέτει μάλιστα, για να μην υπάρχουν αμφιβολίες, πως αυτό θα γίνει ό,τι κι αν υπόσχονται οι υποψήφιοι ηγέτες.

Προειδοποιεί επίσης την Ιταλία ότι το χρέος της είναι πολύ υψηλότερο απ' αυτό που ορίζουν ως ανεκτό οι Συνθήκες και πως πρέπει να ληφθούν μέτρα.

Και όταν λένε μέτρα, ξέρουμε πολύ καλά τι εννοούν: λιγότερες δημόσιες δαπάνες, πάγωμα μισθών και συντάξεων (ίσως και μειώσεις), κατάργηση εργασιακών δικαιωμάτων και κοινωνικών επιδομάτων, περισσότερες ιδιωτικοποιήσεις.

Με μια φράση «λιτότητα μέχρι να βγει η ψυχή σας». Το μέλλον μεσίτιο.

Η έκθεση της Κομισιόν δεν λέει ψέματα. Ετσι έχουν τα πράγματα στη Γαλλία και την Ιταλία. Και οι δύο χώρες, με σημαντικό οικονομικό και παραγωγικό εκτόπισμα, ιδρυτικά μέλη του ευρωπαϊκού κλαμπ, είχαν πάρει παράταση για να προσαρμοστούν -πλεονέκτημα που δεν δόθηκε στη μικρομεσαία, χρεοκοπημένη και... αναίτια ανυπάκουη Ελλάδα- αλλά η περίοδος χάριτος φαίνεται πως τελείωσε, γιατί το Βερολίνο πιέζει αφόρπτα για πιστή τήρηση των κανόνων.

Μόνον όμως όταν αφορούν τους άλλους. Το ίδιο δικαιούται να τους παραβιάζει ατιμωρητί και να διαφωνεί ριζικά με τις προτάσεις που θα δώσουν ανάσα στις χειμαζόμενες οικονομίες. Μιλάμε για το «όχι» του Σόιμπλε στο ευρωμόλογο και στη δημιουργία κακής τράπεζας, αλλά και για το θηριώδες εμπορικό πλεόνασμα της Γερμανίας.

Επί έξι χρόνια οι κυβερνήσεις της γράφουν εκεί που δεν πιάνει μελάνι τους σχετικούς κανόνες για το πλεόνασμα. Από τα οικονομικά στοιχεία για την πορεία της γερμανικής οικονομίας που δόθηκαν χτες στη δημοσιότητα προκύπτει για ακόμη μία φορά ότι οι εξαγωγές της είναι πολύ μεγαλύτερες από τις εισαγωγές της.

Ποιο συμπέρασμα μπορεί να βγάλει αβίαστα ένας τρίτος;

Πρώτον, ότι οι κανόνες δεν ισχύουν για όλα τα μέλη της ευρωζώνης, δεύτερον, ότι έτσι όπως λειτουργεί το σύστημα ευνοείται σκανδαλωδώς η γερμανική οικονομία και τρίτον, ότι η γερμανική Ευρώπη είναι γεγονός.

Ας μην απορούμε λοιπόν που φουντώνει ο αντιγερμανισμός στην Ευρώπη και ενισχύονται οι δυνάμεις που θεωρούν το ευρώ θανάσιμη παγίδα.